

Nr 104.

Av herr **Osberg**, om planläggning av vissa arbeten för statens räkning i syfte att bereda arbetslösa anställning.

Tyvärr vill det synas som den rådande arbetslösheten i landet mer och mer tenderar att bli permanent. Under de goda åren strömmade folk till industrien i stor omfattning och med den utveckling inom industrien som nu försiggår beträffande rationalisering och mekanisering torde det dröja länge, innan det nu arbetslösa folket kan påräkna sysselsättning i sina respektive fack på den fria arbetsmarknaden. Under sådana förhållanden vore det välbetänkt att statsmakterna redan nu verkställde en utredning i syfte, att under den onda tiden kunna erbjuda arbete i tillräcklig omfattning för sådana ändamål, som kunde i framtiden gagna vår utveckling och stärka utsikterna för vårt folk att få en dräglig utkomst. Det saknas inte uppgifter i landet som behöva lösas, men det borde planläggas på lång sikt, så att ett famlande hit och dit kunde undvikas, när det gäller att placera de arbetslösa. Vore en plan uppgjord på lång sikt, skulle de arbetslösa genast få hänvisning på arbete och det samhällsförintade systemet att lämna kontantunderstöd i görligaste mån bortfaller. Om en stor plan på förhand var upprättad, skulle arbetet mera planmässigt kunna utföras och därigenom även förbilligas.

Det saknas nog inte arbetslösa ingenjörer i landet, som kunde sköta om ledningen för olika arbetsföretag, och behövde dessa assistenter, kunde man utbilda sådana på kurser för studerad arbetslös ungdom, man behöver även tänka på denna delen av folket. Om man nu bara här räknar med tillfälligt arbete, skadar det inte för unga människor att komma ut i praktiskt arbete någon tid, man kan aldrig få för mycket av allsidig utbildning.

Vi ha ett redan planerat och påbörjat jätteföretag inom landet som riksdagen 1922 fann skäligt tillsvidare nedlägga, nämligen Harsprångets kraftstation. Orsaken var ju den, att man hade små utsikter till kraftavsättning. Möjligen har tekniska framsteg sedan dess blivit gjorda beträffande transport av kraft längre sträckor utan alltför stor gångförlust. Fördelen med ett sådant företag vore den, att arbetet kunde bedrivas året om.

Skulle det visa sig att tekniska svårigheter lade hinder i vägen för överföring av kraft från Harsprånget till sydligare delar av landet, är

det nog inte uteslutet att i övre Norrland få till stånd sådan industri, som kräver stora kraftresurser, t. ex. tillverkning av kalkkväve m. m. Skulle man inte även kunna tänka sig förädling av vår malm och skogsprodukter i större omfattning än vad nu sker. Kommunikationerna för Norrlands vidkommande börja arta sig bra, så nog tycker man att det inte skulle vara bortkastade pengar att utbygga Harsprånget. Det skulle verkligen vara storslaget att hava en sådan kraftresurs utbyggd. Arbetet med enbart schakt och tunnelsprängningar skulle taga många år i anspråk, och min övertygelse är, att när denna del av arbetet var färdigt, var tiden inne för utbyggandet av själva kraftstationen.

Frånsett utbyggandet vid Harsprånget finnas inom landet en mångfald möjligheter att planera utbyggande av kraftstationer, t. ex. i Indalsälven samt regleringsarbete av fjällsjöar m. m.

Den påtalade försöksdriften vid Kinnekulle kunde vara av intresse och möjligen för vårt lands oljebehov bliva av stort värde från flera synpunkter sett. Som jag förut påpekat finnes inom landet oändligt mycket arbete av olika art som borde komma till utförande, och när nu det allmänna får anslå miljon efter miljon till de arbetslösa, är det lika angeläget se till att något blir utträttat för dessa miljoner i gagnande syfte.

För skötseln av statens egna skogar skulle behövas tusentals arbetare utöver den nu anställda arbetsstyrkan, men samtidigt ha de kommuner där arbetslöshet är rådande all möda att skaffa arbetstillfälle. Det sökes ideligen från dessa kommuner till statens arbetslöshetskommission om platser, men svaren bliva negativa i stor utsträckning och så är man inne på kontant understöd, vilket måste förebyggas, om vi skola förskonas från ruin.

Med stöd av det anförda tillåter jag mig härmed föreslå riksdagen

att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte skyndsamt låta utreda planläggning av nyttiga arbeten på lång sikt, för statens räkning, i syfte att bereda arbetslösa anställning.

Stockholm den 21 januari 1932.

Oscar Osberg.